

CIRKEV – BOŽIA ŠKOLA RASTU A POZNÁVANIA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Luk 10,30–37; Mat 5,14–16; Luk 4,18–23; Jer 29,13; Mat 7,7; 1Tes 2,6–8

ZÁKLADNÝ TEXT

Nehľadali sme slávu ani u ľudí, ani u vás, ani u nikoho, hoci ako Kristovi apoštolí sme mohli dať najavo svoju dôležitosť, ale boli sme medzi vami vlúdni, ako keď matka kŕmi a láska svoje deti. Tak sme k vám boli žičliví, že by sme vám najradšej boli dali nielen Božie evanjelium, ale aj vlastné duše. Takými drahými ste sa nám stali. (1Tes 2,6–8)

Ježišovi nasledovníci sa už od prvých dní vzniku nového hnutia zhromažďovali v synagógach a po domoch, aby chválili Boha. Biblia o nich hovorí ako o ľuďoch, ktorí prostredníctvom štúdia Písma a uctievania túžili poznať Boha a pochopiť jeho vôľu pre svoj život. Biblia opakovane pripomína, že cirkev je miesto, kde sa okrem iného odohrávajú aj dôležité diskusie a kde ľudia môžu rásť v poznaní Boha a jeho vôle pre svoj život.

Niekedy sa bojíme klásť otázky. V Biblii sa však stretávame s tým, že otázky slúžia nato, aby ľudia lepšie poznali Boha. Biblia zaznamenáva príbehy, ktoré vytvárajú príležitosti na prehodenie nášho odovzdania. Ježiš sa pri svojich učeníkoch a nasledovníkoch zameral najmä na takýto spôsob výchovy.

Ak má byť cirkev miestom, kde majú ľudia rásť, musí im poskytnúť priestor na skutočný dialóg. V škole nám neustále opakovali: „Neexistujú hlúpe otázky.“ V cirkvi musíme poskytnúť bezpečné prostredie pre každého človeka, aby mohol rásť v milosti a v poznaní Boha a jeho plánu pre náš život.

ŠKOLA LÁSKY

³⁰Nato Ježiš začal rozprávať: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a dostal sa do rúk zbojníkov. Tí ho ozbíjali, dorážali, nechali ho polomŕtveho a odišli. ³¹Náhodou šiel touto cestou kňaz, ktorý ho síce videl, no obišiel ho. ³²Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, obišiel ho. ³³No prišiel k nemu aj istý pocerstný, Samaritán. Keď ho uvidel, prišlo mu ho ľúto. ³⁴Pristúpil k nemu, nalial mu na rany olej a víno a obviazal mu ich. Potom ho vyložil na svoje dobytča, zaviezol do hostinca a postaral sa o neho. ³⁵Na druhý deň vybral dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: ‚Staraj sa oňho; ak na neho vynaložíš viac, na spiatocnej ceste ti to zaplatím.‘ ³⁶Kto podľa teba z tých troch sa stal bližným tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“ ³⁷On povedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš povedal: „Chod' a rob podobne!“ (Luk 10,30–37)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Istý príbeh hovorí o rabínovi, ktorý sa pozrel do ospalých očí mladých mužov sediacich v jeho triede a spýtal sa ich: „Žiaci, vie niekto, kedy sa končí noc a začína sa deň?“

Niekoľkí študenti opatrne zdvihli ruky. „Rabbi,“ spýtal sa jeden z nich, „je to vtedy, keď sa dá rozoznať figovník od olivovníka?“

„Nie.“

Iný žiak zdvihol ruku: „Rabbi, je to vtedy, keď je možné rozoznať ovcu od kozy?“

Po mnohých odpovediach rabín povedal: „Žiaci, noc sa končí a deň sa začína vtedy, keď sa môžete pozrieť do tváre, ktorú ste nikdy predtým nevideli, a v tomto cudzincovi spoznať svojho brata alebo svoju sestru. Dovtedy, bez ohľadu na to, aký jasný je deň, je stále iba noc.“

Aký zámer sledoval Ježiš príbehom, ktorý je zaznamenaný v Luk 10,30–37? V akých oblastiach života potrebujú Ježišovi nasledovníci trvale rásť?

Ako adventisti siedmeho dňa sme boli obdarovaní mnohými biblickými pravdami (napríklad o veľkom spore, o sobote, o nebeskej svätyni, o podstate predadventného súdu či o stave mŕtvych), ktoré väčšina kresťanského sveta stále nepozná. Aj keď sú tieto náuky veľmi dôležité, nemali by pre nás žiadny význam, keby sme boli k ľuďom neláskaví, mali predsudky voči iným alebo by sme dovolili, aby kultúrne a sociálne predsudky nášho prostredia ovplyvnili naše správanie k ľuďom tak, že by sme ich považovali za horších a menejcenných.

Pravá kresťanská výchova v Božej škole nás má viesť k tomu, že aj navzdory vlastnej slabosti budeme iných vidieť tak, ako ich vidí Kristus – ako bytosti, za ktoré zomrel, ktorých hriechy vyniesol na kríž a za ktoré zaplatil nekonečnú cenu. Ak dáme krížu také miesto, aké mu náleží, uvidíme hodnotu a cenu každej ľudskej bytosti. Ku každému sa budeme správať tak, ako si to skutočne zaslúži, pričom budeme pamätať na hodnotu, ktorú má u Boha. Súčasťou kresťanskej výchovy musí byť práve láska k bližnému, inak nie je hodná mena „kresťanská“.

APLIKÁCIA

- Aké predsudky sú súčasťou vašej kultúry a spoločnosti? Ktoré z nich sú skryté a ktoré zreteľné? Čo musíš ako kresťan urobiť, aby si nekonal podľa nich?

POVOLANÍ BYŤ SVETLOM

¹⁴Vy ste svetlo sveta. Mesto, ktoré leží na vrchu, sa nedá ukryť. ¹⁵Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým v dome. ¹⁶Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach! (Mat 5,14–16)

Kamkoľvek sa pozrieme, máme dojem, akoby sa celá naša planéta uzatvárala do seba, akoby tma vytesňovala svetlo. Keď uvažujeme o svojom živote v tomto zložitom a problematickom svete, zdá sa, akoby temnota stále viac prenikala do našich domovov. Sledujeme hrôzy, ktoré so sebou život prináša, keď zápasíme s chorobou, keď sa vyrovnávame so stratou blízkych, keď sledujeme rozpad rodín alebo keď sa snažíme pochopiť mnohé zlé veci v našej spoločnosti a kultúre.

Uprostred morálneho úpadku a duchovnej temnoty, uprostred tohto vonkajšieho a vnútorného hluku počujeme, ako sa každému z nás Ježiš prihovára slovami z Kázania na vrchu.

Uvažuj o texte Mat 5,14–16. Aká výzva v ňom zaznieva? Aký vplyv by sme mali mať ako kresťania v spoločnosti? Ako ovplyvňujeme pohľad ľudí na Boha?

Ježišovi poslucháči sedeli na brehu Galilejského jazera a na hlavu im páliho horúce slnko. Ako asi rozumeli Ježišovým slovám? Tí, ktorí ho počúvali, vedeli všetko o svetle a tme. Určite bolo veľa temného, čoho sa báli. Žili pod rímskou okupáciou, v militarizovanej spoločnosti, ktorá napriek tomu, že nemala telefóny, počítače a internet, bola v mnohých aspektoch rovnako výkonná ako naša, v niečom dokonca ešte desivejšia.

Rimania boli všade. Davy na úbočí dobre vedeli, že ak by sa niekto odhodlal na vzburu, vojaci sa veľmi rýchlo postarajú o trest – aj o ten najvyšší vo forme potupnej smrti ukrižovaním.

Ježiš ľudí napriek tomu vyzval, aby žili vo svetle a boli svetlom – aby boli milosrdní, mali čisté srdcia a boli tvorcami pokoja. Práve v spoločenstve Ježišových nasledovníkov máme príležitosť rásť v pochopení nášho spoločného poslania – byť svetlom a robiť rozhodnutia, ktorými ostatným poukážeme na Božiu existenciu a dobrotu.

- **Ako môžeme iným poukázať na Božiu existenciu a dobrotu nášho láskavého Boha?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ŽIVOT UČENÍKA

¹⁸Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium a uzdravovať skrúsených srdcom. Poslal ma vyhlásiť zajatým prepustenie, slepým vrátiť zrak, utláčaných prepustiť ¹⁹a vyhlásiť milostivý rok Pána.

²⁰Nato zvinul knihu, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v synagóge sa upreli naňho. ²¹On pokračoval: „Dnes sa splnilo Písmo, ktoré ste práve počuli.“

²²Všetci mu prisvieďčali a obdivovali jeho láskavú reč, ktorá vychádzala z jeho úst. A hovorili si: „Či to nie je Jozefov syn?“ ²³A Ježiš im hovoril: „Iste mi poviete toto príslovie: ‚Lekár, uzdrav sám seba!‘ Aj tu, vo svojej domovine urob to, o čom sme počuli, že sa stalo v Kafarnaume.“ (Luk 4,18–23)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ak cirkvi naozaj záleží na tom, aby bola miestom a prostredím, kde môžu ľudia duchovne rásť a rozvíjať sa, potom je nevyhnutné sústrediť sa na Ježiša. Ježiš povolal učeníkov – teda tých, ktorí sa od neho mali neprestajne učiť. Na ich poslanie ich pripravoval tak, že s nimi chodil po kraji a trávil s nimi čas. Dal im príležitosť pomáhať ľuďom, o ktorých sa mali starať a ktorých mali milovať. Denne im pripomínal svoju víziu toho, čím by sa tento svet mohol stať, keby sa ľudia začali k sebe navzájom správať ako k bratom a sestram.

Uvažuj o texte z úvodu (Luk 4,18–23), v ktorom Ježiš stručne a výstižne vyjadril svoje poslanie na tejto zemi. Aké poslanstvo Kristus zanechal svojim nasledovníkom v týchto slovách?

Tri roky učeníci sledovali, ako Ježiš, ich Učiteľ, žije podľa ideálov kráľovstva, ktoré im predstavil vo svojom prvom kázaní v synagóge v Nazarete. Odpustenie, milosť a láska idú ruka v ruke s osamelosťou, oddanosťou a utrpením. Z jeho kázania sa môžeme naučiť, že učeníctvo nemáme brať na ľahkú váhu. Učeníkmi sme na celý život – nie na jeden deň.

„Čo Spasiteľ povedal učeníkom, týka sa všetkých veriacich. V tomto poslaní sú zahrnutí všetci veriaci v Krista do konca vekov. ... Každý, kto počul nebeský hlas, je povolaný zvestovať evanjelium. Ktokoľvek prijíma Kristov život, je povolaný do diela záchrany svojich spolublížnych. Za tým účelom bola ustanovená cirkev a ktokoľvek slávnostným sľubom vstúpil do jej spoločenstva, zaviazal sa, že bude spolupracovať s Kristom.“ (DA 822; TV 574)

Ako Ježišovi učeníci sa máme každodenne uisťovať, že Ježiš je neustále stredobodom nášho spoločenstva a nášho uctievania. Nezabudnime, že to bol Ježiš, kto prišiel s myšlienkou učeníctva. Rabíni si síce vtedy získavali nasledovníkov, ale Ježiš povolal mužov a ženy, aby ho nasledovali. Rabíni si nedokázali predstaviť také radikálne povolanie, ktoré by predpokladalo, že byť s Ježišom je dôležitejšie než všetky ich prikázania.

Ako Ježišovi učeníci máme mať nielen úctu ku všetkým ľuďom, ale zároveň sa máme snažiť vytvárať prostredie, v ktorom budú môcť všetci rásť a rozvíjať sa. Pri správnej výchove mladého človeka nejde len o to, aby sa naučil žiť samostatne. Správna výchova vedie k tomu, že vo svojom okolí budeme žiť podľa Ježišovej výzvy: ísť v jeho šlapajach tak, že budeme slúžiť ľuďom v núdzi a priňašať im dobrú správu evanjelia.

APLIKÁCIA

- Ako sa v živote vášho zboru prejavuje skutočnosť, že ide o spoločenstvo Ježišových nasledovníkov?

TRVALÉ HĽADANIE PRAVDY

Budete ma hľadať a nájdete ma, lebo ma budete hľadať celým svojim srdcom. (Jer 29,13)

⁷Proste a dostanete, hľadajte a nájdete, klopte a otvorí sa vám. ⁸Ved' každý, kto prosí, dostáva, kto hľadá, nachádza, a tomu, kto klope, sa otvorí. (Mat 7,7.8)

²⁶On [Boh] z jedného stvoril celé ľudské pokolenie, aby obývalo celý povrch zeme, vymedzil ľuďom čas a hranice bývania, ²⁷aby hľadali Boha, či by ho nejako nenahmatali a nenašli, hoci od nikoho z nás nie je ďaleko. (Sk 17,26.27)
Ved' ma svojou pravdou a vyučuj ma, lebo ty si Boh mojej spásy, na teba čakám deň čo deň. (Ž 25,5)

Keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do celej pravdy, lebo nebude hovoriť sám od seba, ale bude hovoriť, čo bude počuť. Bude vám zvestovať aj to, čo príde. (Ján 16,13)

Posväť ich v pravde; tvoje slovo je pravda! (Ján 17,17)

Albert Einstein, často považovaný za otca modernej fyziky, napísal: „Je dôležité neprestať sa pýtať. Zvedavosť má svoje opodstatnenie. Človek nemôže inak, než s úžasom premýšľať o tajomstvách večnosti, o živote a podivuhodnej štruktúre reality nášho sveta. Stačí, ak sa každý deň aspoň trochu pokúsi porozumieť tomuto tajomstvu. Nikdy nestrácajme svätú zvedavosť.“

Ak to platí pre všetky vedy, o to viac je to dôležité aj pre náš duchovný život. A hoci úlohou Ježišových učeníkov je držať sa poznanej pravdy, cirkev má byť zároveň spoločenstvom, ktoré si neustále kladie otázky, nebojí sa spochybniť svoje (!) porozumenie a doterajšie chápanie, a ktoré chce rásť aj v tejto oblasti.

Čo hovoria úvodné verše o hľadaní pravdy a odpovedí na otázky?

Jer 29,13

Mat 7,7

Sk 17,26.27

Žalm 25,5

Ján 16,13

Ján 17,17

Biblia je plná príbehov rovnako zvedavých ľudí ako sme my – ľudí, ktorí majú otázky, obavy, nádeje a radosti, ľudí, ktorí svojim spôsobom hľadajú pravdu a odpovede na najťažšie otázky života.

„Všetko krásne urobil vo svojom čase, aj večnosť im dal do mysle, ale dielo, ktoré Boh koná, človek od začiatku až do konca nevstihne.“ (Kaz 3,11) To znamená, že ako ľudské bytosti sme schopní premýšľať o tom, čo nazývame „dôležité otázky“ o živote a celkovo o našej existencii.

Hlavnú úlohu v tom, samozrejme, plní Písmo. Kto sme? Prečo sme tu? Ako máme žiť? Čo sa stane, keď zomrieme? Prečo existuje zlo a utrpenie? To sú otázky, ktoré si tí, čo hľadajú pravdu, kladú od nepamäti. Je veľkou prednosťou a zároveň zodpovednosťou, že týchto ľudí môžeme nasmerovať k niektorým odpoveďiam. Zároveň však máme byť aj my sami spoločenstvom, kde si kladieme nové a nové otázky, kde spoločne ďalej hľadáme, poznávame a objavujeme.

- **Ktoré dôležité životné otázky ti pomohol náš dobrý Boh vyriešiť a zodpovedať? Ktoré si kladiš aj naďalej? Je tvoje zborové spoločenstvo miestom, kde o nich môžeš hovoriť s druhými? Ak áno, je to výborné. Ak nie, prečo?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ŽIVOT PRE DRUHÝCH

⁵Lebo ako viete, nikdy sme nelichotili rečou, ani sme neboli ziskuchtiví – Boh je svedok. ⁶Nehľadali sme slávu ani u ľudí, ani u vás, ani u nikoho, ⁷hoci ako Kristovi apoštoli sme mohli dať najavo svoju dôležitosť, ale boli sme medzi vami vlúdni, ako keď matka kŕmi a láska svoje deti. ⁸Tak sme k vám boli žičliví, že by sme vám najradšej boli dali nielen Božie evanjelium, ale aj vlastné duše. Takými drahými ste sa nám stali. (1Tes 2,5–8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (1Tes 2,5–8). Čo by podľa Pavla mohli a mali odzrkadľovať naše zbory?

Biblické chápanie cirkvi nemalo nikdy väčší význam ako dnes, v čase, keď v spoločnosti nastáva rozpad súdržnosti, solidarity a vzájomnej dôvery. Text Mat 18,20 nám pripomína: „Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“ Novozmluvná vízia cirkvi a spoločenstva sa formovala predovšetkým v domovoch veriacich, kde sa cirkev stretávala v malých skupinách, modlila sa, spievala, slávila Večeru Pánovu, učila sa a odovzdávala ďalej Ježišove slová.

Tieto malé skupiny sa stali prvými cirkevnými školami. Boli to miesta, kde nových členov uvádzali do biblických právd a učili žiť novým životom v Ježišovi. Pavlove spisy – napríklad text Rim 12,2: „A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmysľania“ – naznačujú, že cirkev brala toto dielo výchovy veľmi vážne.

Prví kresťania čoskoro zistili, že spoločenstvo je ideálnym miestom, kde môžu žiť podľa evanjelia. V spoločenstve máme dôvod spievať hlasnejšie, modliť sa vrúcnejšie, byť pozornejší a súcitnejší. Keď počujeme, ako ostatní hovoria o Božej добрote, uvedomujeme si, aký dobrý bol Boh aj k nám. Keď počujeme, aké zápasy a bolesti prežívajú, uvedomujeme si Božie uzdravenie v našom vlastnom živote – a cítime novú túžbu stať sa nástrojmi jeho milosti a uzdravenia.

V úvodnom texte Pavol tvrdí, že Božie evanjelium je všetko: moc kríža, Pánovo vzkriesenie i prísľub jeho návratu. Na celom svete neexistuje lepšia správa. Pavol zasvätil svoj život predovšetkým šíreniu Ježišovej zvesti a robil to naozaj poctivo a odhodlane.

V texte Pavol pripomína, že poslanstvo evanjelia ľudia najlepšie pochopia a prežijú, keď spolu žijú v spoločenstve. Nikdy nesmieme zabudnúť, že ľudia pozorne sledujú, či náš život odzrkadľuje poslanstvo milosti, ktoré nachádzame v Biblii.

APLIKÁCIA

- Zamysli sa nad svojím životom a polož si otázku: Akým svedkom o Kristovi som pre ľudí v mojej blízkosti? Čo sa z tejto odpovede o sebe dozvedáš?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Kristus sklamal veľikášske nádeje. Vo svojej reči na vrchu chcel odstrániť následky nesprávnej výchovy a svojim poslucháčom podať pravdivý obraz o svojom kráľovstve i o sebe samom. Nesprávne názory ľudu však priamo nevyvracal. Videl utrpenie sveta, ktoré spôsobil hriech, no neličil im ich vlastnú biedu tými najtemnejšími farbami. Hovoril o niečom neskonale lepšom, než čo dosiaľ poznali. Neznižoval ich predstavy o Božom kráľovstve, ale oznamoval im nevyhnutné podmienky vstupu doň, a úsudok o jeho podstate prenechal im. Pravdy, ktoré tu zvestoval, sú pre nás práve také dôležité, ako pre zástupy, čo vtedy šli za ním. Aj my musíme poznať hlavné zásady Božieho kráľovstva.“ (DA 299; TV 203)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Robert Louis Stevenson sa narodil v škótskom Edinburhu v roku 1850. Stevenson spomína, ako raz večer, keď ho opatrovatelka ukladala do postele, prekĺzol k oknu. Naskytl sa mu zvláštny pohľad. Uvidel lampára, ktorý šiel od jednej plynovej lampy k druhej a rozsvetcoval svetlá. Celý natešený zavola opatrovatelku a povedal jej: „Pozri na toho muža! Robí diery do tmy!“ Akou úlohou ťa Boh poveril pri sprostredkovaní svetla a lásky tvojmu spoločenstvu? Ak si nie si istý, stretni sa s niekoľkými členmi zboru a diskutujte o tom, čo by ste mohli urobiť spoločne.
2. Ak má cirkev spolupracovať s Bohom pri oslovovaní sveta, musí si osvojiť Ježišove slová a jeho službu. Samotná realita vtelenia – Boh, ktorý k nám prichádza, žije v našom svete, zápasí, smeje sa a plače s nami –, nám pripomína, že sa máme zaujímať o ľudí v našom okolí. Rozmýšľali ste, ako to budete robiť? Ako by ste mohli zapojiť mladých ľudí vo vašom zbore, aby vám pomohli?
3. Ako adventisti siedmeho dňa máme zvestovať pravdy, ktoré poznáme. Ako to robí alebo by mohol robiť váš zbor? Je váš zbor bezpečným miestom, kde je možné diskutovať o týchto pravdách s tými, ktorí kladú ťažké, komplikované alebo provokačné otázky? Ako vytvoriť prostredie, kde bude možné riešiť vážne otázky?
4. Aké kultúrne predsudky existujú vo vašej spoločnosti? Akým spôsobom môže váš zbor pomôcť ľuďom, aby sa povzniesli nad tieto predsudky a nasledovali učenie Písma?